

mars 2023

Vikande konjunktur

De flesta indikatorerna för svensk ekonomi har en nedåtgående trend. Hushållen pressas av hög inflation, stigande räntor och fallande tillgångspriser. Sysselsättningen är dock alltjämt hög och ökade till och med i riket som helhet under det fjärde kvartalet.

I Stockholms län bedöms konjunkturen i det regionala näringslivet vara mycket svagare än normalt. Nyföretagandet minskar, konkurserna ökar, och bostadsbyggandet bromsar in. Den tidigare starka sysselsättningsökningen i Stockholms län har därtill stannat av. Mot bakgrund av indikationer på minskad efterfrågan på arbetskraft och en kraftig ökning av antalet personer som varslas av uppsägning har utsikterna för den regionala arbetsmarknaden försämrats.

- ❖ Konjunkturen i det regionala näringslivet bedöms som mycket svagare än normalt.
- ❖ Nyföretagandet minskar och antalet konkurser ökar i Stockholms län.
- ❖ Antalet personer som berörs av varsel i Stockholms län ökar.
- ❖ Sysselsättningen i länet uppgår till 72,8 procent och arbetslösheten beräknas till 6,7 procent.
- ❖ Sysselsättningen och arbetslösheten är mer eller mindre oförändrad på ett års sikt.
- ❖ Efterfrågan på arbetskraft visar tecken på att avta, men bedöms ändå som relativt hög.
- ❖ Vaxholm har lägst arbetslöshet bland länets kommuner.
- ❖ Antalet långtidsarbetslösa fortsätter att minska, men nivån är alltjämt förhöjd.

Svag regional konjunktur

Under inledningen av 2023 pekar en rad indikatorer på en låg aktivitet i den svenska ekonomin. I februari redovisades till exempel att den svenska ekonomin krympte med 0,9 procent under det fjärde kvartalet jämfört med närmast föregående kvartal. De flesta prognosmakare bedömer även att ekonomin fortsätter att krympa under 2023. Därtill befinner sig Inköpschefsindex (PMI) under tillväxtgränsen för sjunde månaden i rad och pressade hushåll har dragit ned på konsumtionen under vintern.

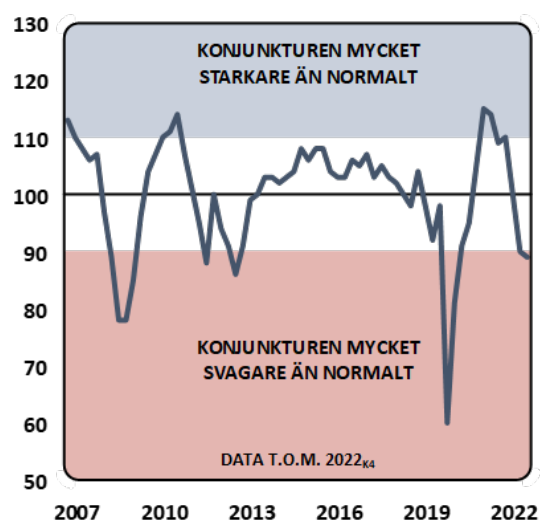
På regional nivå är Konjunkturinstitutets konfidensindikator det bästa sammanvägda måttet för att bedöma det regionala konjunkturläget.

Om konfidensindikatorn

Konjunkturinstitutets konfidensindikator mäter den regionala konjunkturen. Värdet runt det historiska medelvärdet 100 indikerar att konjunkturläget är normalt. Värdet över 110 eller under 90 ska tolkas som att läget är mycket starkare respektive mycket svagare än normalt.

Enligt konfidensindikatorn fortsätter den regionala konjunkturen att försvagas, se *diagram 1*. Under det fjärde kvartalet minskar indikatorn från 90 till 89, vilket innebär att konjunkturen i det regionala näringslivet är att betrakta som mycket svagare än normalt. Konjunkturen når därmed sin lägsta nivå sedan andra kvartalet 2020. Annars får man gå tillbaka till fjärde kvartalet 2012 för att hitta ett lägre indikatorvärde än det nuvarande.

I samband med finanskrisen bottnade konjunkturen på indexvärde 78 och i samband med pandemin stannade fallet i konfidensindikatorn först vid 60. Vid båda dessa konjunkturedgångar låg indikatorn åter över 100 inom ett år.

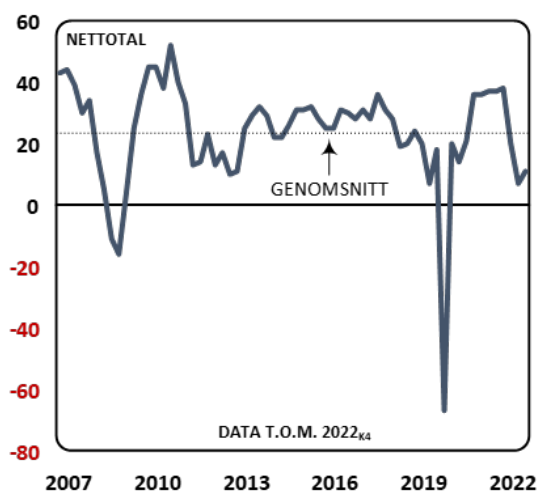

Diagram 1. Konfidensindikatorn för näringslivet i Stockholms län. **Källa:** KI.

Indikatorn för den för länet betydelsefulla tjänstesektorn har nu minskat sex kvartal i rad och ligger i nivå med näringslivet som helhet.

Tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågan minskat kraftigt sedan våren 2022 och är klart lägre än det historiska genomsnittet, även om en viss uppgång kan noteras under det senaste kvartalet, se *diagram 2*.

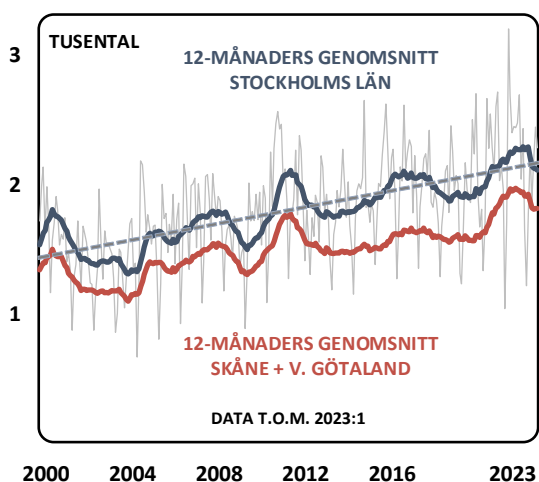
Även andelen företag som uppger att man har brist på personal minskar för tredje kvartalet i rad, men ligger alltså högre än genomsnittet under tidsserien.

Diagram 2. Netttotal, efterfrågan (förväntningar) på företagets tjänster kommande tre mån. Källa: KI.

Minskat nyföretagande i Stockholms län

Nyföretagandet i Stockholms län har ökat trendmässigt under hela 2000-talet, se diagram 3.

Diagram 3. Nyföretagandet i Stockholms län och övriga storstadsregioner, glidande medelvärde (12 månader). Källa: Bolagsverket/Länsstyrelsens bearbetning.

Analyserat utifrån glidande genomsnitt över de senaste tolv månaderna toppade nyföretagandet under våren 2022. Därefter är trenden nedåtgående, men befinner sig alltså på en historiskt hög nivå, se diagram 3.

En kombination av omvärldsläget med höjda räntor och stigande priser inte minst på transport/frakt, lokalhyror och energi samt allmänt dystrare framtidsutsikter är troliga förklaringar till den nedåtgående trenden.

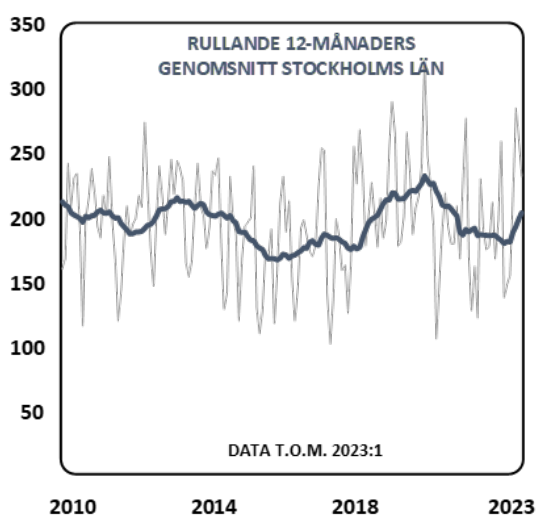
Under januari 2023 startades 2 271 nya företag¹ i Stockholms län, varav drygt 80 procent var aktiebolag. Det är omkring tio procent högre än genomsnittet för januari under tidsperioden, men också 154 företag färre än i januari 2022. Utvecklingen är likartad i övriga riket och nyföretagandet minskar i alla tre storstadsregioner. Antalet nystartade företag är fortfarande fler i Stockholms län än det sammanlagda antalet i Skåne och Västra Götaland. Sammantaget svarar länet för en dryg tredjedel av rikets nyföretagande.

Kraftig ökning av antalet konkurser

Antalet företagskonkurser fortsätter att öka i Stockholms län, se diagram 4. Utsikterna åtminstone på kort sikt pekar på en fortsatt förhöjd konkursnivå.

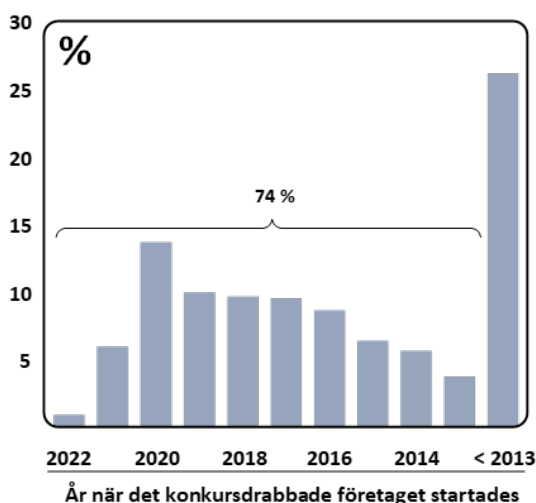
I början av 2022 såg det däremot positivt ut. Pandemirestriktionerna hade lyfts, inflationen var lägre och styrräntan låg. Därtill hade Ryssland ännu inte startat ett krig i vårt närområde. Under hösten 2022 vände dock trenden uppåt och antalet konkurser har ökat succesivt. Uppgången är kraftig. Enbart i januari 2023 försattes 231 företag (aktiebolag, handelsbolag och enskild firma) i Stockholms län i konkurs. Det är det högsta antalet för januari månad under hela tidserien (fr.o.m. 2009).

De konkursdrabbade företagen sysselsatte sammantaget 640 personer. Det är nästintill en fördubbling jämfört med sysselsättningen i de företag som försattes i konkurs under januari 2021². Hotell- och restaurangföretagen sysselsatte flest antal personer (185) följt av byggföretagen (164).

Diagram 4. Antal konkurser i Stockholms län, glidande medelvärde (12 månader). **Källa:** SCB/Länsstyrelsens bearbetning.

Enligt statistik från kreditupplysningsföretaget *Credit Safe* har närmare 74 procent av de konkursdrabbade företagen i Stockholms län under de senaste tre månaderna startats 2013 eller senare, se diagram 5.

Diagram 5. De konkursdrabbade (november-januari) företagens registreringsår, Stockholms län. **Källa:** CreditSafe.

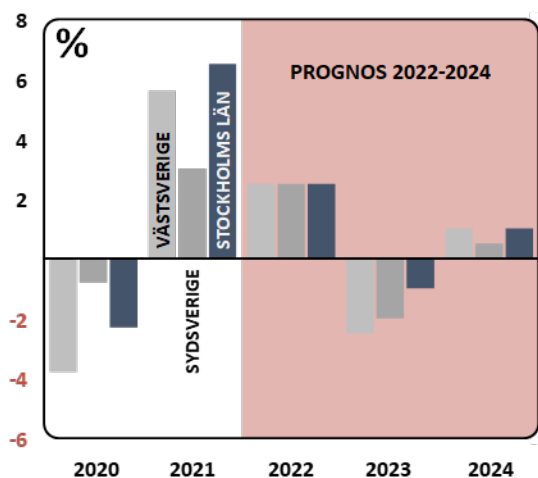
Regionala tillväxtutsikter?

Utsikterna för den regionala ekonomin är osäker. Effekterna av Riksbankens räntehöjningar är redan kännbara för många

hushåll, inte minst genom ökade boendekostnader. Räntehöjningarna har dessutom skett i snabb takt. På bara nio månader har räntan gått från 0 till 3 procent. Det i ett läge när hushållens (och företagens) skulder är betydligt högre än under 1990-talet och under finanskrisen. Dessutom har räntehöjningarna ännu inte slagit igenom fullt ut. För de räntekänsliga svenska hushållen (och företagen) innebär det fortsatt oroliga tider.

Företagens och hushållens motståndskraft har prövats av de höga energipriserna. Elpriserna har visserligen fallit tillbaka – efter att legat på mycket höga nivåer i augusti, september och december – men osäkerheten kvarstår, inte minst inför den kommande vintern. Detta sammantaget med en rad andra omvärldsfaktorer innebär att den ekonomiska framtiden är oviss.

EU-kommissionens prognos för 2023 pekar på att Sveriges ekonomi krymper med 0,8 procent³. Därmed skulle Sverige vara det enda EU-landet med negativ tillväxt. Även de svenska affärsbankerna prognostiserar negativ tillväxt, till exempel Nordea som spår en negativ tillväxt om 2 procent. Nordea genomför även regionala prognoser. Den senaste presenterades i mitten av februari.⁴ Även om tillväxten förväntas visa röda siffror i Stockholms län bedöms tillbakagången vara mer blygsam i huvudstadsregionen än i övriga delar av Sverige, se diagram 6. En av förklaringarna är att den i länet så viktiga kunskapsintensiva tjänstesektorn visar på större motståndskraft än många andra delar av näringslivet. 2024 bedöms den regionala ekonomin återigen växa i måttlig takt men mer än i övriga riket som helhet.

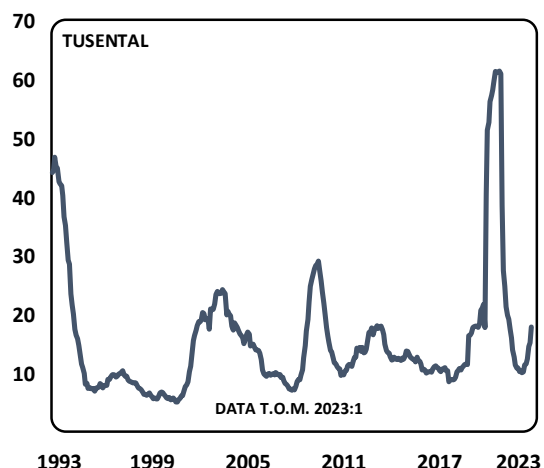

Diagram 6. Prognos för BRP-utvecklingen 2022–2024 i Nuts2-regioner (urval). **Källa:** Nordea.

Kraftigt stigande varselantal

Antalet personer berörda av varsel i Stockholms län fortsätter att öka kraftigt, se diagram 7. Utvecklingen är likartad i övriga riket. Enbart under januari varslades närmare 3 100 personer om uppsägning i Stockholms län. Det kan jämföras med drygt 400 personer i januari 2022. Drygt hälften kan knytas till näringsgrenen information och kommunikation, men även handeln och byggindustrin svarar för en stor volym. Det avser dock bara en enstaka månad. Sett till helåret 2022 svarade information och kommunikation för enbart omkring 12 procent av samtliga personer som varslats om uppsägning. Motsvarande andel för handeln var omkring en fjärdedel. Preliminär statistik indikerar att antalet personer berörda av varsel ökar kraftigt under februari.

Omräknat i årstakt uppgår antalet personer varslade om uppsägning till knappt 18 000. Det är visserligen en kraftig ökning sedan i somras, men fortfarande lägre än under såväl 90-talskrisen som IT-bubblan, finanskrisen och framför allt pandemin.

Diagram 7. Antal personer berörda av varsel i Stockholms län, rullande årsvärden. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

Antalet varslade varierar med konjunkturen varför måttet är en god konjunkturindikator. Att ett företag varslar om uppsägning är dock inte synonymt med ökad arbetslöshet i samma utsträckning. Enligt en studie⁵ kring utfallet för personer i Stockholms län som varslats om uppsägning i samband med pandemin var 6 av 10 uppsagda efter sex månader. En fjärdedel var sedan inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen sex månader efter lagt varsel. Studien visar att utfallet för Stockholms län var snarlikt det nationella utfallet. Andra studier⁶ pekar på liknande utfall. Tillämpat på de omkring 18 000 personer som varslats om uppsägning i Stockholms län under det senaste året kan man därför anta att antalet inskrivna på Arbetsförmedlingen som arbetslösa inom sex månader uppgår till i storleksordningen 4–5 000 personer.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

I detta avsnitt presenteras utvecklingen och nuläget på arbetsmarknaden. När det gäller uppgifter på länsnivå används den officiella arbetsmarknadsstatistiken (AKU) från Statistiska Centralbyrån (SCB). AKU är en urvalsundersökning. Avslutningsvis ges en kortfattad bild kring läget på kommunnivå

genom Arbetsförmedlingens statistik. Arbetsförmedlingens statistik bör inte jämföras med den som tillhandahålls via SCB. Om inte annat anges avser AKU-statistiken fjärde kvartalet 2022. Förändring på ett års sikt är således utvecklingen jämfört med fjärde kvartalet 2021.

Med tanke på den utveckling av arbetsmarknadsstatistiken som sker inom SCB kan det finnas anledning att framgent övergå till att presentera utvecklingen genom BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus) snarare än AKU. Det kan i sammanhanget nämnas att de olika källorna visar på lite olika tendenser. Enligt BAS ökade t.ex. sysselsättningen i Stockholms län under det fjärde kvartalet, medan sysselsättning lämnas oförändrad enligt AKU. I det följande beskrivs dock utvecklingen utifrån AKU.

Några definitioner

Arbetskraft, sysselsättning, och arbetslöshet är tre makrovariabler med vilka utvecklingen på arbetsmarknaden kan beskrivas. När man analyserar utvecklingen på arbetsmarknaden är det avgörande att känna till hur begreppen definieras och hur förändringar ska tolkas.

Arbetskraften är summan av antalet sysselsatta och arbetslösa. Arbetskraftsdeltagandet är arbetskraften i förhållande till befolkningen i åldersgruppen 15–74 år (SCB).

Andelen sysselsatta beräknas som antalet sysselsatta i förhållande till befolkningen, 15–74 år (SCB).

Andelen arbetslösa definieras som antalet arbetslösa i förhållande till arbetskraften, 15–74 år (SCB).

Tidsseriebrott i AKU-statistiken

Vid årsskiftet 2020/2021 anpassades Arbetskraftsundersökningarna (AKU) till EU:s nya ramlag (förordning 2019/1700) för den sociala statistiken. Anpassningen innebar ett

tidsseriebrott för AKU-data. För närvarande pågår ett arbete på SCB med att länka tidsseriebrotten för perioden 2020 tillbaka till 2005. Stora delar av de nationella serierna är länkade och publicerade. När (eller om) regionala serier blir länkade är fortfarande oklart. Mot den bakgrunden kan inga officiella regionala tidsserier (för AKU) eller andra tidsjämförelser annat än med 2021 presenteras i denna promemoria.

För att sätta statistiken för det fjärde 2022 i ett större sammanhang genomförs en approximation av åren 2005–2020.

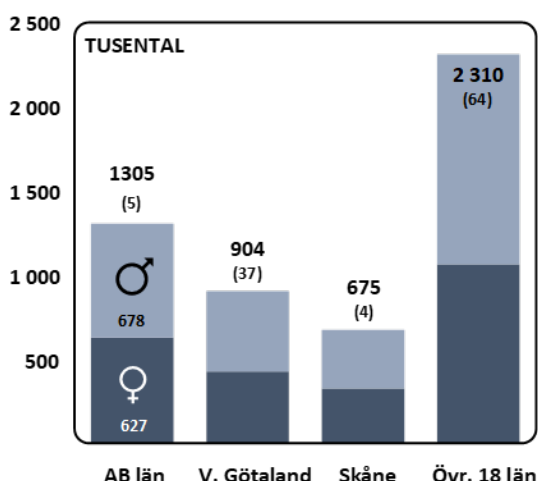
Approximationen beräknas genom att använda nationell statistik. I ett första led beräknas avvikelsen mellan den nya och gamla metoden nationellt. I ett andra led fördelas avvikelsen approximativt regionalt efter befolkning. Förfarandet används sparsamt. Det innebär att alla regionala referenser till perioden 2005–2020 rörande AKU-statistik inte är officiell statistik (SCB) utan är Länsstyrelsens egna beräkningar.

Oförändrad sysselsättning

Sett till helåret 2022 ökade antalet sysselsatta i Stockholms län med fler än 30 000 personer. En stor del av detta förklaras dock av en god utveckling under det första halvåret. Därefter bromsade utvecklingen in.

Under det fjärde kvartalet var antalet sysselsatta i Stockholms län (1 305 400 personer) i stort sett oförändrat jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år. Fler män än kvinnor är sysselsatta, se diagram 8.

Bland de sysselsatta var närmare 79 000 personer undersysselsatta. Det innebär att de kan och vill arbeta mer än vad de faktiskt gör. 46 000 är män och 33 000 är kvinnor. Nivå är mer eller mindre oförändrad på ett års sikt och ungdomar (15–24 år) är alltför överrepresenterade.

Diagram 8. Antal sysselsatta i storstadsregionerna och övriga riket (18 län) under det fjärde kvartalet 2022, tusental. Inom parentes anges den skattade förändringen på ett års sikt. **Källa:** SCB/AKU.

Det finns inga statistiskt signifikanta förändringar för olika grupper (ålder, kön, inrikes- respektive utrikes födda) sysselsättning på ett års sikt i Stockholms län. Nationell statistik visar dock på en kraftig ökning av antalet sysselsatta bland utrikes födda, särskilt kvinnor.

Mot bakgrund av regional statistik för antal personer berörda av varsel, utvecklingen av konkurser och nationell statistik rörande bruttonationalprodukten och inbromsad konsumtion är utsikterna för sysselsättningstillväxt i närtid små.

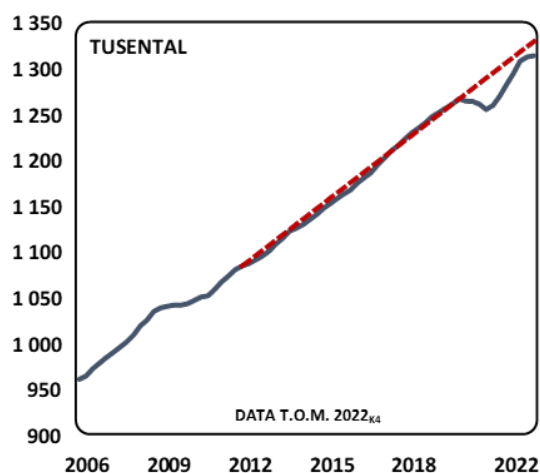
Stark utveckling i övriga riket

Om utvecklingen i Stockholms län är svag så fortsätter sysselsättningen att utvecklas starkt i övriga riket på kvartalsnivå. På ett års sikt uppgår ökningen till drygt 100 000 fler sysselsatta. Bland länen sticker Västra Götaland ut med en ökning om 37 000 fler sysselsatta och Uppsala med knappt 18 000 fler sysselsatta. Samtidigt visar nationell månadsstatistik (på regional nivå redovisas enbart kvartalsstatistik) att sysselsättningen tycks ha bromsat in även på nationell nivå. Det

kan indikera att Stockholm ligger före övriga delar av riket i konjunkturcykeln.

Utveckling sedan 2006

Sett i ett längre perspektiv har länets sysselsättning ökat succesivt under tidsserien (2005–2022), med två undantag. Under finanskrisen var sysselsättningen oförändrad och i samband med covid-19-pandemin minskade sysselsättningen initialt. En enkel framskrivning av sysselsättningen baserat på utvecklingen mellan finanskrisen och pandemin visar att länets sysselsättning hämtat igen stora delar av tappet under pandemin. Sysselsättningen når dock inte riktigt upp till framskrivningen, se diagram 9.

Diagram 9. Utveckling av antalet sysselsatta i Stockholms län. Kvartalsdata och glidande årsmedelvärde, till och med fjärde kvartalet 2022. För perioden 2006–2020 är statistiken approximerad. **Källa:** SCB/Länsstyrelsens bearbetning.

Under stora delar av 2000-talet har länet fungerat som en sysselsättningsmotor. Länets andel av den totala sysselsättningsökningen har varit signifikant större än vad storleken på arbetsmarknaden motiverar. De senaste åren har i viss utsträckning avvikit från detta.

Den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken (KS) visar på en intressant utveckling. Under de senaste åren är det framför allt antalet

anställda inom staten som har utvecklats svagt i Stockholms län. Jämfört med 2019 har antalet minskat med 16 procent i Stockholms län, medan den omvända utvecklingen kan konstateras i övriga riket där antalet ökat med 18 procent.

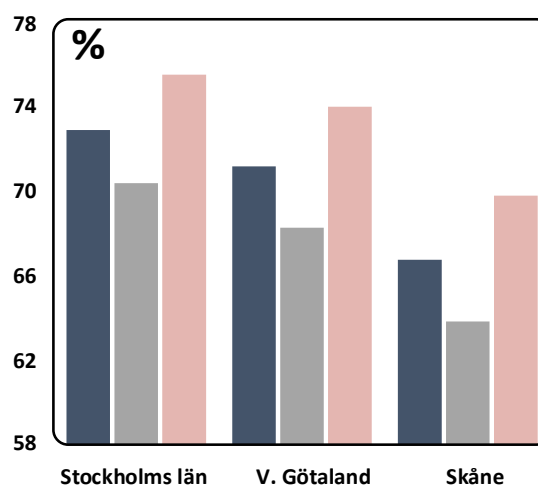
72,8 procents sysselsättning

Uttryckt som andel av befolkningen var 72,8 procent sysselsatta under det fjärde kvartalet, se diagram 10. Det kan jämföras med 73,2 procent vid motsvarande tidpunkt föregående år. Den skattade skillnaden är inte signifikant. Män har en högre sysselsättning än kvinnor, 75,4 jämfört med 70,3 procent. Jämfört med övriga riket är sysselsättningsnivån drygt fem procentenheter högre i Stockholms län.

För helåret 2022 uppgick sysselsättningen i Stockholms län till 73,6 procent. Det kan jämföras med 72,4 procent under 2021.

Eurostat har ännu inte presenterat regional arbetsmarknadsstatistik för 2022, men under 2021 var det mycket få regioner som nådde upp till länets sysselsättningsnivå.

I Skåne och Västra Götaland beräknas sysselsättningen (15–74 år) till 66,7 respektive 71,1 procent. I Stockholm stad uppgår sysselsättningen till 74,3 procent, jämfört med 74,5 procent 2021.

Diagram 10. Sysselsättning i storstadsregionerna, procent, fjärde kvartalet 2022. **Källa:** SCB/AKU.

I den mer sysselsättningsintensiva åldersgruppen 20–64 år beräknas sysselsättningen till 84,8 procent i Stockholms län.

Hög sysselsättning bland utrikes födda män

Det finns inga signifikanta förändringar på ett års sikt mellan, eller inom grupperna inrikes och utrikes födda.

Inrikes födda har alltså en högre sysselsättning än utrikes födda. Däremot finns det ingen skillnad mellan utrikes och inrikes födda män. Det är den förhållandevis låga sysselsättning bland kvinnor som drar ned sysselsättningen för utrikes födda. Skillnaden mellan könen är närmare än tolv procentenheter. Motsvarande skillnad bland inrikes födda är mindre än två procentenheter, till männens fördel.

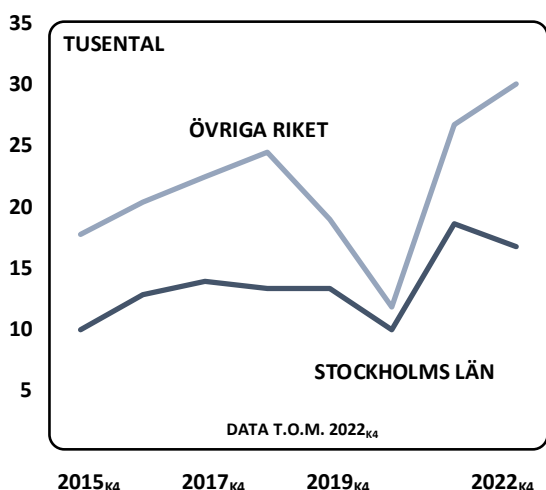
Efterfrågan på arbetskraft

Antalet lediga jobb och vakanser har länge legat på höga nivåer i Stockholms län. Det vittnar om en påtaglig efterfrågan på arbetskraft.

Under det fjärde kvartalet uppgick antalet lediga jobb till drygt 33 300. Det kan jämföras med 37 800 vid motsvarande tidpunkt föregående år.

Ett snävare sätt att mäta efterfrågan på arbetskraft är att studera utvecklingen av antalet vakanser. Med vakanser avses här obemannade lediga jobb som kan tillträdas omedelbart. Vakanser kan därmed användas för att beskriva den akuta arbetskraftsbristen. Antalet vakanser under det fjärde kvartalet beräknas till omkring 16 600, jämfört med 18 400 vid motsvarande tidpunkt 2021, se diagram 11. Länet som svarar för ungefär en fjärdedel av rikets arbetsmarknad (mätt i antal sysselsatta) har en dryg tredjedel av samtliga vakanser.

Diagram 11. Antal vakanser i Stockholms län och i övriga riket, fjärde kvartalet för respektive år.

Källa: SCB/KV.

För att enklare jämföra med övriga riket kan måtten (lediga jobb och vakanser) normaliseras. Det sker genom att sätta antalet i förhållande till antalet anställda i respektive redovisningsgrupp. Därigenom kan så väl rekryteringsgrad som vakansgrad konstrueras. Ju högre rekryteringsgrad desto högre rekryteringsaktivitet. Både den skattade rekryterings- och vakansgraden är högre i Stockholms län jämfört med övriga riket, även

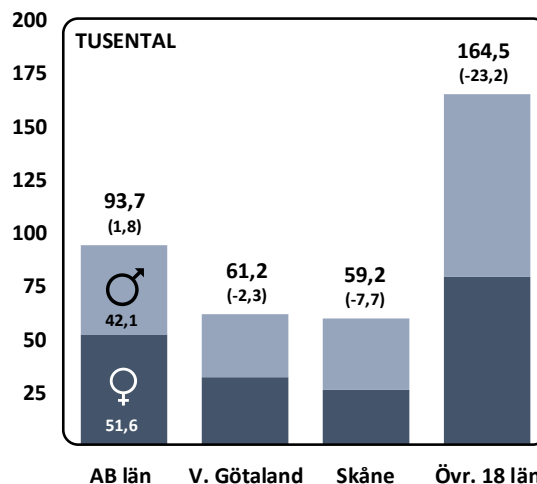
om den sistnämnda inte är statistiskt signifikant.

Nationell statistik visar att såväl rekryterings- som vakansgraden är särskilt låg inom hotell & restaurang och transport & magasinering. Det omvända gäller exempelvis Information och kommunikation som har en koncentration till Stockholms län. Både rekryterings- och vakansgraden har dock minskat i näringsgrenen under det senaste året.

93 700 arbetslösa länsinvånare

Även antalet arbetslösa ligger kvar på en mer eller mindre oförändrad nivå i Stockholms län. Antalet under det fjärde kvartalet räknas till 93 700 personer, varav närmare 32 000 är ungdomar (15–24 år), se diagram 12. Bland de arbetslösa ungdomarna är två tredjedelar heltidsstuderande.

I övriga två storstadsregioner uppgår antalet arbetslösa till omkring 60 000 personer i respektive län. Inte heller här kan några signifikanta förändringar noteras på ett års sikt.

Diagram 12. Antal arbetslösa i storstadsregionerna och övriga riket (18 län) under det fjärde kvartalet 2022, tusentals. Inom parentes anges den skattade förändringen på ett års sikt. **Källa:** SCB/AKU.

Den genomsnittliga arbetslöshetsperiodens längd bland de arbetslösa (i åldersgruppen 25–74 år) uppgår till knappt 45 veckor. För ungdomar är motsvarande genomsnitt sju veckor. Under avsnittet *Arbetslösheten i länet kommuner* (nedan) presenteras ytterligare information kring långtidsarbetslösa.

6,7 procents arbetslöshet

Till följd av små förändringar i arbetskraftens storlek och antalet arbetslösa är den relativa arbetslösheten mer eller mindre oförändrad (6,7 procent), jämfört med fjärde kvartalet 2021. I övriga riket – det vill säga riket exklusive Stockholms län – minskar däremot arbetslösheten från 7,8 till 6,8 procent. I Västra Götaland beräknas arbetslösheten till 6,3 och i Skåne till 8,1 procent.

För helåret 2022 uppgick arbetslösheten i Stockholms län till 7 procent. Det är lägre än arbetslösheten (8,2 procent) under 2021.

I Stockholms län har Stockholms stad en skattad arbetslöshet i nivå med läns-genomsnittet, medan övriga storstadskommuner har en högre (skattad) arbetslöshet än den omkringliggande regionen.

Högre arbetslöshet bland utrikes födda

Arbetslösheten varierar mellan olika grupper. Länets ungdomsarbetslöshet (15–24 år) uppgår till drygt 22 procent. Som kontrast kan det noteras att det är omkring fem gånger högre arbetslöshet än för åldersgruppen 25–54 år.

För gruppen utrikes födda beräknas arbetslösheten till 11,8 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2021. I övriga riket beräknas arbetslösheten för gruppen till drygt 16 procent. För kvinnor i Stockholms län beräknas arbetslösheten till 13 och för män till 10,5 procent. Det är oförändrat på ett års sikt.

För gruppen inrikes födda är arbetslösheten signifikant lägre (4,4 procent). Även inom denna grupp har män en lägre skattad arbetslöshet än kvinnor (3,8 respektive 5 procent). Exkluderas ungdomar beräknas arbetslösheten (i åldersgruppen 25–74 år) bland inrikes födda till en bra bit under tre procent.

Utanför arbetskraften

Drygt 393 000 personer befinner sig utanför arbetskraften i Stockholms län. Det är i nivå med antalet 2021. Kvinnor befinner sig i större utsträckning än män utanför arbetskraften.

Stockholm har i jämförelse med övriga län en låg andel av befolkningen som befinner sig utanför arbetskraften, vilket delvis är en avspiegling av den demografiska strukturen. I Stockholm beräknas andelen till knappt 22 procent. I många län ligger andelen strax över 30 procent.

Den vanligaste anledningen till att man befinner sig utanför arbetskraften är pension (162 000), följt av studier (142 000) och sjukdom (49 000). Antalen är i stort sett oförändrade på ett års sikt.

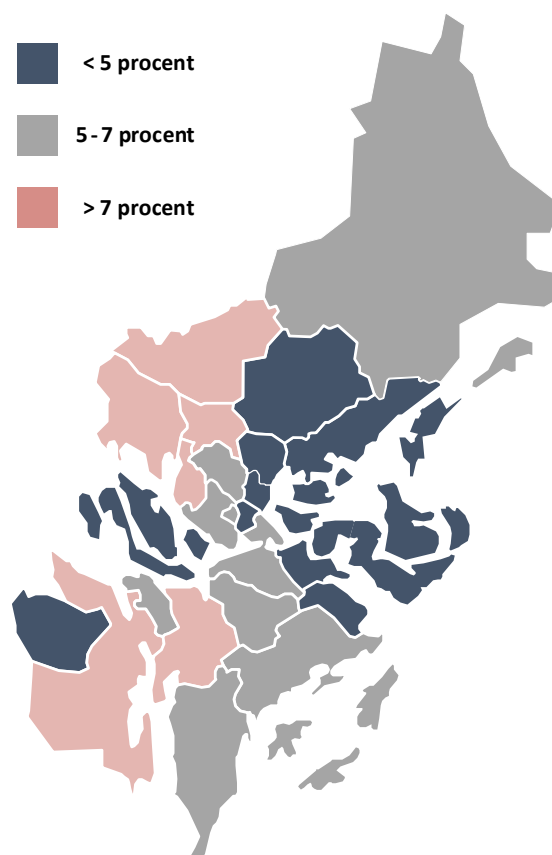
Arbetslösheten i länets kommuner

Uppgifterna i detta avsnitt ska inte sammanblandas med de mått och definitioner som återgetts ovan. Uppgifterna är hämtade från Arbetsförmedlingen och avser inskrivna arbetslösa i förhållande till en registerbaserad arbetskraft. Inskrivna arbetslösa (benämns som arbetslös nedan) består av öppet arbetslösa och personer i program. Vid utgången av 2022 höjdes pensionsåldern med ett år. Det innebär att åldersspannet i Arbetsförmedlingens statistik – från och med januari 2023 – är 16–65 år i stället för 16–64 år.

Enligt Arbetsförmedlingen var arbetslösheten i januari 6,1 procent i Stockholms län. Det motsvarar knappt 78 000 personer och är 6 000 färre än i januari 2022. Vaxholm har lägst arbetslöshet (3,2 procent) bland länets kommuner. Övergripande kan konstateras att arbetslösheten generellt är lägre i den östra delen av länet, se figur 1. I samtliga kommuner har arbetslösheten minskat under det senaste året, men minskningen är särskilt kraftfull i Södertälje, Botkyrka och Sigtuna där nivån också är högre. Generellt har män en lägre arbetslöshet än kvinnor, och den största differensen kan noteras i Södertälje och Botkyrka.

Jämfört med riket har åtta kommuner en högre arbetslöshet än riksgenomsnittet medan det omvända kan konstateras kring övriga 18 kommuner. Som redovisats i tidigare versioner⁷ har antalet kommuner med högre arbetslöshet än riksgenomsnittet ökat under de senaste åren. Under perioden 2015–2018 var exempelvis antalet tre. Sammantaget är arbetsmarknadsläget fortsatt starkare än i övriga riket (genomsnitt), men en viss förskjutning har ägt rum. En del av detta kan förklaras av nedgången i samband med pandemin och varierande takter i återhämtningen. Allt annat lika bör det finnas utrymme för fortsatt minskningar av

arbetslösheten visavi riket i länets kommuner framgent.

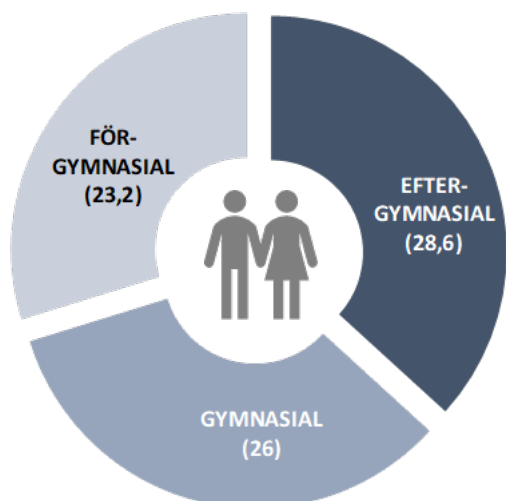

Figur 1. Arbetslösheten (16–65 år) bland länets kommuner i januari 2023, gruppindelad. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

Arbetslöshet efter utbildningsbakgrund

En grov indelning över de arbetslösas utbildningsbakgrund visar att fördelningen i antal är förhållandevis jämn. 28 600 har en eftergymnasial medan 23 200 har enbart en förgymnasial utbildning, se diagram 13. Arbetskraftens storlek för de respektive grupperna skiljer sig dock åt. Uttryckt som andel av arbetskraften är skillnaderna påtagliga. Bland förgymnasialt utbildade beräknas arbetslösheten till drygt 18 procent medan motsvarande nivå bland eftergymnasialt utbildade uppgår till 4,3 procent. Kvinnor har högre arbetslöshet i alla tre utbildningsgrupper.

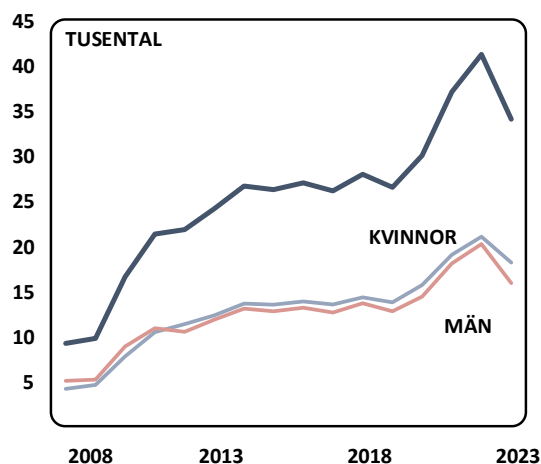
Nivån i de tre utbildningsgrupperna ligger mer eller mindre i nivå med arbetslösheten innan covid-19-pandemin.

Diagram 13. Fördelning av antalet arbetslösa efter utbildningsbakgrund (januari 2023), grov indelning. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

Förhöjd långtidsarbetslöshet

Antalet långtidsarbetslösa – definierat som utan arbete i mer än tolv månader – fortsätter att minska. Under januari räknas antalet till 34 000 personer, se diagram 14. Det är 7 000 färre än för ett år sedan. Kvinnor är överrepresenterade samtidigt som utvecklingen under det senaste året har varit mer gynnsam bland män. Däremot är antalet utan arbete i minst 24 månader oförändrat (20 900 personer). Även inom denna grupp är kvinnor överrepresenterade, om än marginellt.

Diagram 14. Antal långtidsarbetslösa (>12 månader) i Stockholms län. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

Antalet utan arbete i minst 12 månader minskar i alla länets kommuner, se tabell 1. Den största förändringen uttryckt i absoluta termer kan noteras i några av länets stora kommuner. I Stockholm minskar antalet med knappt 3 200, följt av Södertälje (730) och Huddinge (400). Den största relativa minskningen har skett i Sigtuna (26 procent) och Nacka (24), men även i Södertälje, Ekerö och Värmdö har utvecklingen varit mer kraftfull än länsgenomsnittet. Korrelationen mellan arbetslöshet och långtidsarbetslösa på kommunnivå är stark. Kommuner med hög arbetslöshet, till exempel Botkyrka och Södertälje har även hög andel långtidsarbetslösa (5,8 respektive 5,2 procent) medan kommuner som Täby, Vaxholm och Danderyd även har låg andel långtidsarbetslösa (1,2 procent).

Botkyrka	2 854	1 877
Danderyd	179	94
Ekerö	178	110
Haninge	1 408	842
Huddinge	1 900	1204
Järfälla	1 407	752
Lidingö	330	208
Nacka	799	468
Norrtälje	633	387
Nykvarn	84	57
Nynäshamn	382	231
Salem	185	111
Sigtuna	912	536
Sollentuna	922	551
Solna	716	390
Stockholm	14 556	9 180
Sundbyberg	761	442
Södertälje	2 699	1 802
Tyresö	468	265
Täby	434	234
Upplands V	763	454
Upplands-B	461	241
Vallentuna	222	120
Vaxholm	69	35
Värmdö	292	173
Österåker	334	185
Stockholms län	33 948	20 949
Riket	146 092	90 434

Tabell 1. Antal långtidsarbetslösa per kommun.**Källa:** Arbetsförmedlingen.

Som nämndes ovan är antalet personer som varit utan arbete i minst 24 månader mer eller mindre oförändrad under det senaste året. Den största ökningen har skett i Nykvarn, Vallentuna och Täby. Det är förhållandevis små förändringar i antal. I Nacka och Södertälje har utvecklingen var mest gynnsam.

KONTAKTUPPGIFTER

Per Bark, analyschef
Avdelningen för hållbar tillväxt
Epost, per.bark@lansstyrelsen.se
Tfn, 010-223 12 30

NOTER

---

¹ Här avses aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag och enskild näringsidkare

² Utökas jämförelseperioden till de tre senaste månaderna (november-januari) är skillnaden än mer påtaglig.

³ Se European Commission: *Winter 2023 Economic Forecast: EU Economy set to avoid recession, but headwinds persist*

⁴ Se Nordea – Regionala Utsikter #1/2023: *Ostadigt – Lågkonjunkturen sveper in brett över landet och alla delar påverkas*

⁵ Se Arbetsförmedlingen [2021] – *Varsel under pandemin – Uppföljning av varsel lagda mars-juni 2020*

⁶ Se Konjunkturinstitutet [2008] – *Varsel och dess samband med arbetslösheten*, Fördjupning i Konjunkturläget

⁷ Se t.ex. Länsstyrelsen Stockholm [2022] – *Läget i länet – Arbetsmarknad och ekonomi*, september 2022